

PRIMORSKI LIST.

Podučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

„Vse za vero, dom, cesarja!“

„Primorski list“

izhaja vsaki prvi in tretji četrtek v mesecu. Cena za celo leto 1 gold., za pol leta 50 nvč. — Posamezne številke dobivajo se pri upravnistvu.

Uredništvo in upravnistvo

mu je v Gorici, Travniki št. 13. — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Cena za oglase po pogodbi.

Shod „zaupnih mož“ ni potreben!

Sklepi prvega slovenskega katoliškega shoda nam kažejo kaj moramo storiti, da bomo narodno in gospodarsko dobro stali, pa tudi kako moremo vse posvetno delo vravnati, da nam bo tudi v večnosti onkraj groba koristilo.

Da, sklepi prvega slov. kat. shoda so tudi narodni in so nam vže v kratkem času v narodnem oziru mnogo koristili.

Po katoliškem shodu imamo Slovenci več časopisov, in ti več pisateljev in več čitateljev. To velja o „Rimskem Katoliku“, o „Slovenca“, o „Primorskem listu“, o „Dom in Svetu“ itd. Vsi ti listi pa so slovenski pisani. Toraj katoliški program nam koristi v narodnem oziru.

Od kar imamo katoliški program smo se Goriški, Kranjski, Terzaški, Štajerski Slovenci zblížali, edni pridejo k drugim kot domov. Toraj katoliški program je res naroden.

Od kar imamo katoliški program, vrše se nepretrgoma ljudski kmetski shodi, kamor prihaja do šest tisoč ljudi! Ljudstvo podučujejo katoliški, večji možje v narodnih, gospodarskih rečeh. Popred so se k večjemu shajali gospodiči in gospodičine k banketom, sumljivim predstavam in plesom. Toraj katoliški program je res naroden, ker on nam velevala sklicevati tudi narod.

Katoliški program nam ukazuje snovati tudi delavska društva, da se delavcem pribori, kar jim po postavi gre, da se jih reši narodu, da se ne zavežejo z brezdomovinsko - mejnarodnimi delavci. Delavska društva se po Kranjskem tudi snovajo. Vprašajte le velč. g. dr. Kreka v Ljubljani! Toraj katoliški program je res naroden.

Odkar imamo katoliški program osnovalo se je sila katoliških političnih društev, da bo slovenski narod pripravljen, če bruhne kaka nevihta. Popred takih političnih društev ni bilo. Toraj program prvega slov. kat. shoda je res naroden.

Odkar imamo katoliški program, se je osnovala „Leonova družba“, „Društvo za cerkveno vmetnost“, osnovala se je „Danica.“ Slovenski misleci in slovenski dijaki so se združili, da bodo z večim ognjem in bolj uspešno se učili in narodu slovenskemu kazali pot do časne in večne sreče. Toraj katoliški program je res tudi naroden.

Od kar imamo katoliški program — odprli so

Slovenci svoje žepe, in marsikatera desetica in krona, ki bi sicer plesnela, roma za „katoliški sklad“, za „dom katoliški“, za „mlade pisatelje“, „slovensko Alojzijeve“ itd. itd. Vse to pa bo koristilo ljudstvu same-mu. Toraj katoliški program je res naroden.

Od kar smo Slovenci slavili katoliški shod in sedaj izvršujemo njegov program, naši nemški sosede in laški spoznavajo, da nismo pravzaprav, „šklaf“, ampak da smo i mi svobodeželjen narod, ki kaj more, če le hoče! Toraj naš katoliški program je res naroden.

Bodi razlogov in dokazov zadosti! Res je, sklepi prvega slovenskega shoda so res narodni. — — —

Sedaj pa čujemo, da nekoji Slovenci hočejo sklicati nov shod, shod zaupnih mož, ki bi sestavili nov program, kako naj bi našo narodnost branili in hranili. Iz zgoraj rečenega pa je razvidno, da mi takega novega narodnega programa ne potrebujemo — saj ga vže imamo.

Jasno je, da „zaupni možje“ ne nameravajo pravzaprav sestaviti „narodni program“ ampak vse drugo. Dokaz za to trditev je pa ta le: Za shod zaupnih mož so le liberalci. Ti pa so sovražniki, zagrizeni sovražniki katoliškega programa. Tudi se liberalcem za bližnje volitve slaba piše posebno na Kranjskem, kjer je duhovščina edina in so se mnogi nevstrašeni, učeni lajki z njimi združili. Tukaj je glaven vzrok zakaj se liberalci za shod zaupnih mož tako ogrevajo: Prvič, hočejo z novim programom ljudi zbegati, da bi jih vendar volili v deželni in državni zbor. Drugič, obrnili bi radi Slovence proč od kat. programa, pokopali bi ga radi. To, in nič drugega, ne namerujejo „zaupni možje“ s svojimi novimi „narodnim“ programom!

Shoda zaupnih mož treba ni, da, tak shod je naravnost škodljiv.

Vendar, ako se vam „zaupni možje“ potrebno zdi — nam se ne zdi — kak shod sklicati in so vaši nameni pošteni, obrnite se na izvrševalni odbor prvega slovenskega shoda v Ljubljani, in pomenite se, naj bi se sklical drugi slovenski katoliški shod, kjer ne bodo imeli odločivne besede liberalci, ampak katoliški možje in naši škofje. Sicer pa sedaj v parlamentih niso le mali narodi brez obrambe, ampak tudi Kristus in njegova cerkev. Potreba nam je torej poslancev ne le narodnih, ampak narodnjakov, ki so ob jednem tudi katoliški. Ti dve lastnosti pa ima le — katoliški mož! Shod zaupnih liberalcev, Slovincem potreben ni!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Delegaciji ste si zaključili dne 7. in 8. t. meseca, potem ko so dognali soglasje sklepov obeh delegacij. Drž. zbor se je sešel 16. t. m. Razpravljali so v tem zasedanju o načrtu kazenskega zakona; o raznih gospodarskih predlogih, kakor n. pr. o obrtni postavi, o postavi za lokalne železnice; o davčni reformi itd. — V davčnem odseku dognali so že mnogo §§. te postave. Zanimivo za naše razmere je določba, da novega dohodninskega davka ne bodo plačevale družbe, katere slone na vzajemnosti in ni njih namen napravljati dobiček, toraj družbe, ki imajo namen skrbeti za delavce za čas njih bolezni, za slučaj ponesrečenja ali onemoglosti, za preskrbovanje vdov in sirot, za pogrebe itd. Tudi poštna hranilne vloge bodo proste davka, potem gospodarske zadrage, katere svojih združnikov pridelke skupno pridelavajo in prodajajo. Od čistega dobička (za določitev davka) se imajo odšteti darila, ki jih družbe (n. pr. hranilnice) dele dobroteljnemu namenom in zavodom, ali kateri tovarnar ali družba podeli delavcem za bolniški zaklad itd.

Tržaško prizivno sodišče je odredilo, da si morata okrajna sodišča v Piranu in v Kopru tekom jednega meseca dobaviti poleg že obstoječih italijanskonomskih napisov, pečatov in tiskovin tudi slovenske. C. kr. namestništvo je ustavilo sklep mestnega zbora zastran italijanskih zemljevidov v slovenskih ljudskih šolah. Zato velik krik in ropotanje v lahonskem Izraelu. — Volilci I. okraja tržaške okolice imeli so 6. t. m. volilski shod v Škedenju. Posl. vit. Nabergoj je poročal o svojem delovanju v državnem in mestnem zboru, volilci so mu izrekli zahvalo in neomenjeno zaupanje. —

Na Spodnjem Štajerskem se je 6. t. m. vršil vo-

LISTEK.

Čudne navade.

Iz zapuščine r. Štefana Kocijančiča.

1. Kadar zamorski kralj kihne, koj vsi pričujoči „*Bog pomagaj!*“ zavpijejo, da se po celem kraljevskem dvoru sliši, ter vsi dvorjani, služabniki, služabnice ravno tako na vse gerlo „*Bog pomagaj!*“ ponavljajo. Kedar to slišijo bližnji sosedje, in tisti, ki so na terzišči, tudi oni „*Bog pomagaj!*“ zavpijejo. In tako se zgodi, da na vsako kraljevo kihnenje, bi djal, v enem trenutku celo mesto z „*Bog pomagaj!*“ odzdravlja.

2. Ako je pri zamorcih kralj na eno oko slep, mislijo, da morajo vsi v njegovi rodovini, in vsi njegovi služabniki tudi na eno oko slepi biti, tedaj jim eno oko izderejo. Čudna navada, kaj ne? Na Francoskem se je nekadaj kaj temu enakega prigodilo. Nosili so po starem vsi možki dolge brade. Ko pa je prav mlad, še golobrad kralj na prestol prišel, mislili so si njegovi dvorjani, da se ne spodobi, da oni dolge brade nosijo, med tem, ko njih gospodar brade nima. Začeli so se tedaj briti, in se v kratkem so vsi francozi, in za njimi Nemci, in Italijani itd. začeli se briti. Še le v naših časih se se dolge brade zopet nositi začele.

3. V Beociji so dolžnike, ki niso imeli s čim svojih dolgov poplačati, očitno na terg pripeljali, kjer so se morali usesti ter so jim preveznjen škaf

ilni shod v Slovenski Bistrici, na katerem se je sklenila ostra resolucija proti koalicijski vladi, ker ni izpolnila pogojev, vsled katerih so se slov. poslanci pridružili koaliciji. Poslanec Robič je obljubil, da izstopi iz Hohenwartovega kluba, če ne bodo v poštev vzete v proračunu slovenske paralelke na Celjski gimnaziji ali pa če se bo dotična točka odklonila v odseku ali v zboru.

Kranjski socijalisti so poskusili prodajati svojo modrost v Ljubljani, kjer so sklicali ljudski shod. Tega shoda pa se je udeležilo toliko udov katoliškega delavskega društva, da so bili ti v večini; zato so socijalisti začeli razsajati in kričati, da je vladni zastopnik shod zaključil. Na Kranjski gori so imeli na cesarjev godovni dan dva znamenita shoda, namreč ustanovitve posojilnice in zbor Ciril-Metodove podružnice. Bil je tisti dan tudi kontrolni shod tam in je na prosto ljudstvo prav dobro vplivalo, da sta poslujoča častnika in vsi drugi uradniki šli v cerkev in bili pri sv. opravi. —

Dolenje avstrijski katoličani so sklenili, da skličejo katoliški shod, ki se ima vršiti 12. in 13. novembra t. l.

Česka. Generalni avditor Höchsmann je naprosil poslanca Pacak-a naj mu dopošlje vez material, kolikor ga ima o slabem ravnanju z vojaki in o neupoštovanju narodnih pravic. —

Ogrska magnatska zbornica je zavrgla načrt o svobodnem izvrševanju vere, oziroma o dovoljenju brezverstva in o recepciji judov. Katoliškim in pravoslavnim cerkvenim dostojanstvenikom pridružili so se tudi protestantje, ki so glasovali za civilni zakon. Ustrašili so se posledic, katere bi bile neizogibne za nraynost, ako bi se postavno določilo, da sme kdo iz krščanstva pristopiti k judovski veri ali pa tudi k nobeni. —

ali pa brento na glavo postavili, in je tako pred vsim ljudstvom osramotili. Ako bi bila ta navada pri nas, kaj menite, koliko njih bi sedelo na Travniku z brento ali s škafo na glavi?

4. Kadar Perzijanski kralj koga obsodi, da ima biti tepen, obsojenec vselej kralja visoko hvali, češ, da je bila to zanj velika čast, da se je kralj nanj spomnil.

5. Tatarji ne ostanejo nikoli dolgo na enem mestu, ker menijo, da na enem mestu dolgo ostati, nesrečo kaže. Kadar tedaj hočejo komu kaj slabega želeli, rečejo: *Bog ti daj vedno na enem mestu čepeti!*

6. V Kalekuti kralj, vsa njegova rodovina, in vsi polemiki nikdar ne jedo ne mesa, ne rib, in sploh ničesar, kar pride od živeče živali stvari.

7. Med drugimi čudnimi verami je na Perzijanskem in v izhodni Indiji tudi ta le: *Krava* jim je njih bog. Kravji častivci vsako jutro naj poprej pred kravo pokleknejo in jo molijo. Dokaj so srečni, ako zamorejo umirajoči kravo zraven sebe imeti. Umirajoči derži kravo za rep. S kravjem se mažejo po obrazu in po družih udih svojega života; bolje se jim zdi to, kakor da bi se z najdražimi dišavami mazili.

8. Pri nas v Evropi je sploh navada, da se odkrivamo, kadar ali v cerkev gremo, ali pa hočemo koga pozdraviti, in mu svoje spoštovanje skazati. Na Kitajskem pa je nasprotna navada. Kdor se pred drugim odkrije, zasramuje ga. Oni se v belo oblačijo, kadar žalujejo za rajnikom, pri nas pa se ljudje v črno oblačijo.

Vuanje države.

Za italijanske kolonije v Afriki so sv. Oče imenovali apostolskega prefekta kapucinskega patra Carbonara. — Za anarhiste ustanovi italijanska vlada posebno kolonijo v Afriki. Dosedaj je že 3000 anarhistov obsojenih na prisilno bivanje. — Sv. Oče papež obrnili so se do vseh cerkvenih dostojanstvenikov, kjer žive ukupno katoliška in vzhodna veroizpovedanja, da bi vplivali kolikor moči na visoko svečenstvo vzhodne vere za združenje obeh cerkva v zmislu papeževe enciklike. Nadškofu Stadlerju v Serajevu so pisali še posebno pismo. —

Zarad Kitajsko-Japonske vojske sporazumeli so se Rusija, Angleška, Francoska in Italija, da bodo postopale skupno v varstvo evropskih podanikov na Kitajskem. Avstrija je bojda svoje podanike izročila v varstvo Nemški oblasti. — V vojski so Kitajci zmeraj na slabšem; na Mongolskem je bruhnila ustaja in je ljudstvo izgnalo vse kitajske davkarje in uradnike. Japonsko vojno brodovje gospodari v Pečilskem zalivu, Koreja je vsa v Japonskih rokah, v Pekingju je zarad strahu pred Japonci vse zmešano. *Anglija* poskuša pregovoriti evropske vlade, da bi naredile konec japonsko-kitajski vojski. —

Ruski car boleha in se v kratkem preseli na Krf zavoljo milejšega podnebja. — Carja spremi na Krf carjevič, ki potem gre v Darmstadt po svojo nevesto princesinjo Alice. Dokler bo car odsoten, bo vladarsko oblast izvrševalo regentstvo, kateremu bo predsednik knez Mihajlo. —

D o p i s i.

Sv. Lucija ob Soči, 12. Oktobra. V številu 18. tega našega ljubčka priobčil sem bil dopisič o zidanju našega novega kaplanišča. Vsa ta reč je takrat še

9. Egipčanski kralj Amasis je postavil dal, da mora vsako leto vsakdo pri gosposki dokazati, s čim se živi; kdor tega izkazati ni mogel ali ni hotel, je bil v smrt obsojen.

10. Pri Brahmanih v Indiji so se otroci, ki niso hotli učiti se ali sicer kaj koristnega delati, tisti dan brez kosila puščali.

11. V izhodni Indiji so prešestvavca k staršem pripeljali, in starši so njega in njo umorili. Pri Saksoncih se je morala prešestvavka sama zadaviti, potem so jo sežgali, in nad germado prešestvavca obesili. Pri Egipčanih je dobil prešestvavec tisoč palic prešestvavki pa so odrezali nos. Kumani so prešestvavko ven na terg postavili, da so jo vsi videli; potem so jo na osla posadili, in po mestu okoli kazat vozili. Pri starih Nemcih je mož svoji nezvesti ženi lase odstrigel, in pred seboj gnal in tepel, dokler ni duše pustila.

12. Turki papir visoko spoštujejo, ker se nanj piše ime Božje, zato pa tudi nobenega papirčka na tleh ne puste ležati. Ako zagledajo kje na tleh kak papirček, koj ga vzamejo, pa v kako špranjo ali luknjo vtaknejo, da ga nobeden z nogami ne potepta.

13. Babitačanje so vse zlato v zemljo zakopavali, da ne bi ktereга oslepilo, in od poti pravice ne zapeljalo. Kje najdemo v naših dneh še kaj takih ljudi?

(Dalje prih.)

nekako v zraku visela: kupec in prodajalec — dragače najbolja prijatelja — sta si hudo nasprotovala in nagajala, kazala sta oba, da — znata. Slednjič sta se nasprotovanja vendar naveličala, začela sta si od daleč nekako zaljubljeno pomežikovat, na smeh se držat, drug drugemu se približevat, nazadnje sta se čisto zblížala, in — plosk v roko! — kupčija je bila sklenjena v veliko veselje obeh. Ali je tudi poljub miru zapečatil kupčijo, ne vem povedat, kar me ni bilo zraven.

Reci ti, kar hočeš jaz rečem, da se ni vže davno v naši župniji tako važna kupčija sklenila, pomenljiva za župnijo za vse bodoče čase, res doboznamivna.

Vsi pametni farani so zadovoljni in veseli, da bo stalo novo kaplanišče na takó primernem kraju. Na pomlad začnemo zidanje z božjo pomočjo čilo in prožno. Kar sem rekel, rečem še: Ni potrebno drugega. kakor, da se nekoliko vjezimo, in zaželjeno kaplanišče bo do prihodnje jeseni gotovo.

Vseh faranov zahvalo zaslužil si je pa naš župan Jožef Munih, kateri si je v dosego tega namena največ prizadel in kateri je prečvrst, da bi prej počival, kakor da bo po dovršenem delu veselo vzkliknil: hvala Bogu! —

Božje Srce Jezusovo, katero se je mej nami majhnimi in nevednimi vže davno mogočno vtaborilo, je združilo zdaj naše različne misli v eno samo — pravo misel, Ono nam bo tudi zanaprej pomagalo. Zau-pajmo!

Iz Trsta. Z veseljem smo prečitali vvodni članek 19 št. „Prim. lista,“ da si mislite tam pri vas v Gorici ustanoviti katoliško družbo za Slovence. Če je potrebna v Gorici, ali ni še bolj potrebno v Trstu in okolici?

Večkrat sami sebe tolažimo in pravimo: Naš narod je dober, je še versko-nravno nepopačen, tedaj nima še toliko potrebe da se vvađejo katoliške družbe; kajti kaj bi še klicali: „volk gre, volk gre,“ ko ga nikjer ni. Da bi bilo vse to res kakó bi bil človek vesel; ali to je le deloma res. Kajti ako primerjamo naš narod pri Trstu z italijanskim narodom ravno tam smemo reči, da naš narod zlasti v versko-nravnem oziru je nekoliko boljši od italijanskega. Vendar ako opazujemo naše ljudstvo od blize ne gledé na drugo narodnost se kmalu lahko prepričamo, da med tem narodom zmiraj bolj peša versko prepričanje in pa npravno življenje. Cerkve so vsako nedeljo bolj prazne; posebno moškega spola zlasti mlajših je prav malo videti pri maši, še manj pri pridigi, še manj pri sv. zakramentih. Tudi za koristne družbe, za podučne knjige in časopise je pri nas premalo zanimanja. N. pr. družbe sv. Mohora se naša mladina ne poprijema, kakor bi se imelo pričakovati od nkaželjne mladine. Nekoliko zanimanja se pokaže vselej pri vstanovitvi kakega bralnega in in pevskega društva ali to navdušenje navadno prehitro poneha. A če naš mlajši rod ne najde svojega veselja v cerkvi, v koristni družbi, pri knjigi, najde ga pa žalibog po krčmah, kjer pije in vpije najde veselje pri onih veselicah, ki so združene s plesom. Slovenskega petja se prav malo sliši, a sliši se tuljenje falotskih italijanskih pesmij; sliši se kako mnogi mešajo v milo slovenščino strašne bogokletne italijanske izraze, s katerimi se Bogu velika krivica dela.

Verh tega naj se pomisli, da se vsi stariši ne brigajo za svojo mladino, kakor bi se morali. Nadalje v mestu in v spodnji okolici radi velicega števila

vernikov duhovniki nimajo tistega vpliva kakor na deželi. Nazadnje tudi dejstvo, da Slovenci v Trstu prebivajo mešani z drugimi narodi in verami, daje povod da zgubijo lahko sramoto, da se jim kar naravno zdi, ako živijo lahkoverno in nemravno.

Glede na vse to se ne moremo, in se ne smemo zibati v mirnem spanju. Bilo je nekdanj boljše, a sedaj ni več tako. Skrajni čas je torej, da začnemo staviti jez navalu versko in moralno popačenosti, ki preti zmiraj bolj poplaviti Tržaške Slovence. Ker duhovnik ne more storiti vsega v cerkvi, mora učiti tudi zunaj cerkve. Prav veliko bi koristila taka družba, ki bi imela namen širiti mej našim narodom versko prepričanje in katoliško življenje. Taka družba bi gotovo ne manjšala vpliva vseh drugih slovenskih društev, ki blagotnostno delujejo med Tržaškimi Slovenci, ampak bi celó pospeševala njihovo delovanje. Kajti s katoliško zavestjo bi taka družba izvestno utrjevala tudi narodno zavest; *ker brezdvomno je, da še le tedaj dobimo obilo značajnih narodnjakov, kadar se bo v kri in meso našega ljudstva vrinila zavest, da svoj narod ljubiti je stroga dolžnost, katero nalaga Bog.*

Res je sicer, da kakor v Gorici tudi v Trstu obstoji že taka katoliška družba. Vendar tudi v Trstu smemo ponavljati kar ste pisali v 19 št.: kar je po naravi razdeljeno, se nikakor lepo združiti ne more. In gotovo bi bilo zelo koristno, ako se moči razdelé v narodnem oziru za isto katoliško delovanje. In to tem bolj, ako pomislimo, da dobromisleči Italijani v Trstu imajo dosti pometati pred svojim pragom, tako da jim res ne dostaje časa, da bi vsaj sedaj mogli se zanimati za nas Slovence toliko kolikor zahtevajo naše potrebe in razmere, katere so vendar le nekoliko različne od njihovih. To ločitev vendar ne bi branila, da ne bi se združili v bratovsko zvezo kadar bi to zahtevale splošne mejsebojne potrebe.

Misel po kat. družbi za tržaške Slovence se ni rodila v glavi pisatelja teh vrstic ampak je tudi misel nekaterih družin s katerimi se je imel priliko razgovarjati. *Upanje je torej, da se bode ta misel čedalje bolj razvijala in da ne bode preteklo ravno veliko let, da se ta misel v dejanju vresniči...*

Podbrdo 3 Oktobra 1894. V teku onega tedna zadele so nas dve nesreči. Danes tedem pobrala je v vasi Bači gosta toča jesenske pridelke: danes pa ob eni uri popoldne naznanil je žalosten glas zvonja da nikje v fari gori. Kmalo raznese se vest da so v vasi „Grapa“ dve hiši v ognju.

Ko bi dregnil v mravljišče bilo je ljudstvo po koncu: vse je letelo skupaj, ženske s škafi, možki z primernim orodjem za raztrganje gorečih streh. Ne le iz bližnjih vasi temveč tudi oddaljeni Porezenkarji in Bačarji bili so kmalo na pogorišču (videl sem na lastne oči žensko iz hiše ki je 2. uri oddaljena) in lotili so se dela.

Cele tri ure nosile so krepke ženske iz bližnjega potoka vodo, možki pa nosili jo po lestvah na goreči hiši: žal! da bilo je odveč netila v poslopjih; bili so pod streho že skoraj vsi jesenski pridelki. Slama, seno in večina žita zgorelo je obema pogorelcema; pohištvo in druge priprave so deloma pa vendar le pridni ljudje rešili.

Ena teh hiš bila je še le predlanskim sezidana.

Vse hvale vredna je požrtvovalnost dobrih ljudi, ki so storili kar je človeku mogoče, da rešijo nesrečneže še večje škode.

Po končanem delu segel je marsikak poštenjak pogorelcema v roko ter obljubil mu soznih oči: Bom že še prišel; bom prišel pomagat pri delu. Drug zopet: Bom poslal nekaj živeža; tretji: Bom prinesel kako butaro klaje za živino i. t. d.

In res! to niso bile prazne obljube. Ostali bodo mož beseda. Ima namreč ljudstvo v teh krajih prelepo navado: da takim nesrečnim sosedom z blagom in delom v pomoč prihi, brez da bi moral moledvati in prositi. Tako se potrudijo prav po krščansko zaceliti rane, katere je Bog v svoji modrosti komu vsekali.

A. Z.

Iz mestnega sveta tržaškega. — Pri proračun sta vrla okoličanska svetovalca, vitez J. Nabergoj in Dolenc, povedala marsikaj, kar ni ugažalo mestnim očetom. Svetovalec Nabergoj je razkril, kako malo skrbi magistrat za blagostanje okoličanov: Na mnogih krajih je pomanjkanje pitne vode, kakor: v Bazovici, Padriču, Gropadi, Trebčah, Sv. Križu in pri sv. Ivanu; polovica 3000 slovenskih otrok nima svojih šol; slabo je okraj. redarstvo in poljsko varstvo; slabo izvršuje svoj zdravniški posel dr. Sussa na Proseku; zastoj prosijo za poti: Trsteničani in Piščanci, Kontovelci, Lonjeri in Rocolci; nezdrava so tudi župnišča: na Opčinah, Proseku, Sv. Križu.

Predlagal je potem, naj se voli komisijo 7 članov (med temi 2 okolič.), ki bi se prepričala o potrebah okolice. Predlog je večina ovrгла; podpirali so ga le 4 okoličanski poslanci, ker Mauronerja ne moremo k njim prištevati.

Tudi svetovalec Dolenc potegoval se je za mnogotere koristne stvari: naj bi se bolj razsvetlile nekatere ceste in ulice; napravili potrebni vodotoki; potoki pokrili v Barkovljah in Rojanu; ribičem v Barkovljah odkazal prostor, kjer bi mreže sušili; obnovila cerkev v Rojanu i. t. d.

Nekoliko so jih mestni očetje že poslušali, ker ugodili so nekterim njunim zahtevam. Moralčnega uspeha sta pa žela toliko, da še njuni nasprotniki so ga nehote priznavali.

Dr. Spadoni spravil se je pa na slovenske zemljevidi, kateri se rabijo v okoličanskih slov. šolah ter predlagal: naj se odpravijo zemljevidi Primorske, katere je magistrat upeljal v slov. okoličanskih šolah, nasprotni nomenklaturi mestnega statuta in se nadomestijo z laškimi, dokler se ne vdobi slov. zemljevidov, ki morajo imeti laška imena mesta in okoličanskih vasi. — Po tem predlogu bi ne smeli več imeti na slov. zemljevidih: Trst, ampak: Trieste; ne več: Rojan, pač pa: Roiano i. t. d. — in to prav radi, tega, ker je večina odobrila v mest. svetu Spadoni-jev predlog. Svetovalec Luzzatto je pa še tako neumen da misli, da so taka imena (originalna) pristna: Santa Croce, San Giovanni, Barcola i. t. d.

Ta sklep se ni izvršil. Ustavilo ga je začasno c. kr. namestništvo, ker je nasprotoval ministerski naredbi, ki je odobrila te slov. zemljevide za slov. okol. šole, kar je dr. Spadani slišal iz ust svetovalca Slovcovicha, a on se za to ne zmeni, ker oni morajo čuvati italijanstvo dežele.

Ministerska naredba, da naj se napravijo tudi slovenski pečati in tiskovine pri sodiščih v Piranu in Kopru, so tako razgreli dr. Spadonija, da je nadalje predlagal, kar je mislil že opustiti, naj se odpravijo hrvatski zemljevidi iz okoličanskih slov. šol, ki so do sedaj rabili, ker slovenskih ni še vdobili. Predlog je sprejela neznatna večina. —

Samo v poljedeljski odsek voljena sta okoličanska poslanca Dolenc in Vatovec; Nabergoj in Gorjup sta odklonila vsako izvolitev v odsek.

Iz Trsta. *Prizivno sodišče v Trstu* je baje na mi- glej od ministerstva zaukazalo sodišču v Piranu i Ko- pra, naj napravi poleg ital. menških i slovenske napise, pečate in tiskovine, v Motovonu pa hrvatske. Kar je popolnoma prav, ker tam živè v veliki večini Slovani. Še omeniti ni mi treba, da so po navadi naši neprija- telji klicali vse mogoče in ne mogoče sile na pomoč. Mestni svet v Piranu sešel se je kar tekoma, da se posvetuje o tej stvari, v tržaški delegaciji pa je posl. Venezian predlagal, naj se v tej stvari odpošlje spomenica na prav. ministerstvo, poslanca Burgstaller in Luzzatto pa naj bi jo osebno podpirala. Kaj pa liberal. časopisje? Ono prinaša piškave, zdravi pameti nasprotujoče argumentacije, proti slovenizaciji Istre. Čemur se ne čudimo! Čudno pa zdi se nam, da do- pisnik lista „Il Popolo“ iz isterskega obrežja 13. t. m. piše, da je bilo to nekako neumestno in „morda“ prenačleno. Neumestno! morda ker tam ni Slovanov? Prenagleno! — po 25 letih ustavnega življenja! Bog vas razumi! Gospoda, bodite pravični in ne širiti mne- nja, da nam je vsaka mala mrvica naših opravičenih zahtev *prezgodaj* vržena raz ministerske mize.

Novice iz raznih krajev.

Pod predsedstvom papeževim bode — kakor poroča včerajšnji „Slovenec“ — posvetovanje o sred- stvih, s katerimi bi bilo mogoče vzhodae cerkve zje- diniti z katoliško cerkvijo. Od petih armenskih kato- liških patrijarhov se teh posvetovanj vdeležita mel- hitski patrijarh Jussuf in sirske-katoliški patrijarh Behman. Prvo posvetovanje bode že drugi teden.

Po dogovoru našega Prevzvišenega knezonad- škofa Alojzija z visokim ministerstvom so sledeči vi- karijati povzdignjeni v kuracije se vsemi pravicami in dolžnostimi župnijskimi: V *goriškem dekanatu* St. Andrež, Pevma, Grgar, Bate in Gorenja Tribuša. V *Kanalskem*: Ročinj, Marijacelje, Levpa, Banjšice, Kal, Lom, Lokovec. V *Šempetorskem*: Bilje. V *Tolminskem*: Libušnja in Drežnica. V *Cerkljanskem*: Otalež in No- vake. V *Bolškem*: Log in Serpenica. V *Kobaritskem*: Livek. V *Črniškem*: Trnovo. V *Komenskem*: Stanjel, Gorjansko, Koblaglava, Štjak, Branica in Gabrije. V *Devinskem*: Opačjeselo, Nabrežina, Gabrije pri Mir- nem, St. Martin na Krasu. V *Tržiškem* (Monfalcone) Turjak, Foljan. V *Gradiščanskem*: Bruma in Zagrad. V *Ločniškem*: St. Lorenc pri Moši, Podgora, Štyerjan in Medana. V *Krminskem*: Mernik in Dolenje.

Prijatelje svoje na deželi srčno prosimo, da nas podpirajo z novicami, s *kratkimi*, jedernatimi do- pisi. Časopisje je dandanes sila važno! Vspeh našega truda bo obil, kajti naš list se je nepričakovano hitro in široko razširil. V kolo bratje!

„**Rimski Katolik**“. Četrty zvezek petega letnika bode kmalu dotiskan. Obetajo se nam sila zanimivi in času primerni članki. Priporočamo ta odločni list vsem bolj razumnim Slovencem prav toplo. Na leto stane le dva forinta.

Duhovske vesti. Č. g. Andrej Leban, vikar grgarski je imenovan za podvodjo na sv. Gori, č. g. Jožef Godnič, vikar kronberški gre za vikarja v Gr- gar; č. g. Anton Pahor, vikar na Gorenjempolju je dobil vikarijat Kronberg; sicer pa dekretov nimajo še, Č. g. Ignacij Valentinčič, župnijski upravitelj na

Št. Viškigori, Jakob Rejec, župnijski upravitelj v Če- povanu, Edvard Suppanzig, kapelan v Fari so delali župnijski izpit.

Duhovske zadeve v tržaški škofiji. Do- sedanji kaplan na Opčini, č. g. Fran Kramberger je šel za kaplana v Ricmanje; na njegovo mesto pa je prišel č. g. novomašnik Anton Germek. . . V Rodiku je nastavljen kot župni upravitelj č. g. France Sve- tišič, dosedaj v istej službi v Movražu Č. g. Josip Pe- trak kaplan v Kastui gre na kaplanijo v Zvoneče; na njegovo mesto pa č. g. novomašnik Venceslav Sileny.

Bogoslovcev je letos vseh skupaj 90. Novih se je oglasilo 22. Za goriško škofijo je v vseh štirih te- čajih 40, novih se je oglasilo deset.

Malo semenišče. Ta zavod ima morda kaj na- sprotnikov pa tudi prijateljev. Vsi prijatelji pa vedo, da malo semenišče v Gorici ni še tako, da bi zado- stovalo zahtevam Tridentinskega zbora. Mladina je bodočnost naroda! Ali bi ne bilo dobro resnejše se baviti, kako spopelniti malo semenišče? Upamo, da nas častiti bravci razumejo!

Na goriški gimnaziji je mej profesorji: 4 Ita- lijani, 6 Slovencev, jeden Čeh, a 12 (reci dvanajst) Nemcev. Na Dunaji mislijo, da morejo le Nemci av- strijsko vzgajati. Pa ni tako. Bojimo se, da vlada do- seže ravno nasprotno. Iz zgodovine ogrske in Lom- bardije bi se vladni možje morali več učiti.

Veseleč se nakupa nove hiše darovali so za slov. Alojzijeve: č. g. Andr. Pavlica, 10 fl.; Gergolet Jož., 100 fl.; Plem. gospa iz Gorice, 20 fl.; Kosec Jož., vik. 13.50 fl.; Sima Fr., kap. 4.50 fl.; Rezpert Fr., vik. 4.50 fl.; Kokošar Iv., žup. 9 fl.; Marovec Iv., dek. 9 fl.; We- ster Jan., vik. 10 fl.; Božič Peter, kurat 10 fl.; Pi- rih Jakob, vik. 15 fl.; Leben Fr., kap. 9.50 fl.; Man- zini v Staremselu 9.50 fl.; Budin Jož., kap. 13.50 fl.; Poljšak Jož., žup. 9 fl.; Berlot Ant. žup. 9 fl.; Pav- letič Jož., žup. 13.50 fl.; Jug Ant., vik. 9 fl.; Hva- lica Ant., dek. 9 fl.; Gregorčič Ant., sen. vik. 18 fl.; Pahor Ant., vik. 5 fl.; Kodre Fr., žup. 14 fl.; Kra- njec Fr., žup. 9 fl.; v Drežnici o priliki občinske voli- tve se je nabralo 4 krone; pri Sv. Luciji je Peter Ko- vačič, čevljar v zahvalo za zadobljeno zdravlje daro- val dve kroni.

Družbi sv. Cirila in Metoda za slovenske šole v Gorici so dalje darovali: Monsignor Fr. Kofol 10 fl. Č. g. Jakob Rejec, župnik 1 fl., č. g. J. Jarec, vikar 3 fl.; č. g. Dermastia kaplan 2 fl.; bl. g. J. Gosar 1 fl.; v Drežnici ob priliki občinskih volitev se je nabralo 4 krone.

Za tržaske šole je daroval: Č. g. A. F. 1 fl.

Ljudska knjižnica. Vsem p. n. gospodom, ki so že ponudili slovenskih knjig v obilnem številu za „ljudsko knjižnico“ izrekamo pristrčno zahvalo! Ob enem znova opozarjamo vse slovenske rodoljube, naj preiščejo svoje knjige in odberejo kaj za nameravano „ljudsko knjižnico.“ Knjige naj se začasno pošiljajo uredništvu „Rimskega Katolika“ v Gorici.

Sv. misijon vodita ta teden č. o. Doljak in Tomazetič v Šnacijah pri Ajdovščini Bog blagoslovi njun trud!

Tržaška kat. družba bode obhajala prihodnjo nedeljo 21. t. m. 25letnico svojega obstoja se slovesno sv. mašo zjutraj; popoldne pa priložnostnim govorom in slovesnim blagoslovom. Družba dobi v kratkem prenovljena pravila. Želimo ji obilo blagoslova z nebes!

Bratovščina sv. Cirila in Metoda v Trstu bo imela baje 28. t. m. svoj redni občni zbor.

Vizitacija tretjega reda vršila se je v Kobaridu 13. oktobra. Vizitiral je tretji red preč. pater gvar. frančiškanski iz Gorice. Najprej bila je spoved in sv. obhajilo tretjerednikov, potem bila je peta sv. maša z asistenco, potem imel je preč. pater govor, v katerem vspodbujal tretjerednike k spolnovanju dolžnosti in posebno priporočal, naj bi tudi več mož pristopilo k temu serafinskemu redu. Bog vsliši in izpolni to njegovo priporočilo, kajti potem bo v marsičem boljše. Nazadnje podelil je preč. pater gvard. tretjerednikom papežev blagoslov in vsprejel nekaj novih udov. Drugi dan bila je vizitacija na Libušinji, kjer je preč. pater tudi blagoslovil novo sliko sv. Frančiška, katero je prav krasno izdelal goriški akad. slikar g. J. Gosar. In v ponedeljek bila je vizitacija v Dreženci.

C. kr. pripravljavnica v Kobaridu pričela je novo šolsko leto 15. oktobra.

Društvo „Edinost“ je sklicalo 7. t. m. shod volilcev v Škednju pri Trstu. Shod obnesel se je sijajno. Navdušeno so odobraval vsi zbrani poročilo poslanca viteza I. Nabergoja; posebno se mu pa izrekli zaupno, ker je brcnil od sebe šepavo koalicijo in se brati s hrvatskimi poslanci. A tudi ko je bil v Hohenwartovem klubu glasoval je, kakor sam zagotavlja; po svojem prepričanju v korist volilcem: proti vojaški postavi, preosnovi valute, od ktere imajo dobiček le židovski Rothsildi, in proti trgovinski pogodbi z Italijo, ktera je v ceni občutljivo oškodovala naša primorska vina; v skrbi so mu bile tudi vedno gospodarske, politične in narodne razmere volilcev in je tudi marsikaj dosegel v mest. svetu tržaškem in na Dunaju.

Sprejelo se je tudi soglasno na tem shodu, naj se naprosi vlado, da ne dovoli več tržaški občini pobirati še nadaljna tri leta sedanjega užitninskega davka, ki je za 3 fl. na hl. povišan.

V Gorico odšlemu dr. Sancinu izreklo se je tudi polno priznanje za njegov trud in požrtvovalnost.

„Circolo San Giusto“ vrlo napreduje. Skoraj bo upisanih 100 udov. V četrtek 18 t. m. je sklican občni zbor, ki voli predsedništvo ter določi, kedaj se slovesno otvori društveno delovanje.

Veleč. g. Simon Gregorčič, duhovnik in sloveč slovenski pesnik, je pretekli ponedeljek obhajil petde setletnico svojega rojstva.

Bl. g. dr. Andr. Lisjak je slovenski ljudski knjižnici, ki se v Gorici snova, daroval sto knjig. Tudi g. Gosar, akademični slikar, jih je nekaj poklonil. Presrečna jima hvala! Da bi jih mnogi posnemali!

J. Kopač, svečar od sedaj naprej nima le na Solkanski cesti svoje prodajalnice, ampak tudi v Gorici v Gosposki ulici tik uraja Hiekeja. Priporočamo tega vrlega moža vsem poštenjakom.

Na Kostanjevici v Gorici imajo letos zopet bogoslovne šole. Drugo leto se prvemu tečaju pridruži tudi drugi.

Pri zadnjem občnem zboru „Sloge“ dne 11. oktobra je bil za predsednika zopet izbran veleč. g. dr. Anton Gregorčič. Drugi odborniki so ti le: podpredsednik Blazij Grča, župnik; blagajnik Val. Kancler; tajnik Andr. Gabršček; odborniki: grof Alfred Coronini, dr. Aleksij Rojec, trgovec Anton Fon, dr. Franc Žigon, vikarij J. Mašera in župnik J. Poljšak. Namestniki so ti gospodje: Štrekelj Alojzij, posestnik

v Komnu; Mozetič Anton, župan v Solkanu; Klanjšček Jožef, posestnik v St. Ferjanu; Rojec J., vikarij v Biljah; Berlot Anton, župnik na Vogerskem.

Iz odborovega poročila je razvidno, da se odbor resno trudi, da bi se v Gorici ustanovila *obratna nadaljevalna šola za Slovence*; kakeršno imajo vže Lahi. Da se ta šola vresniči treba le še vladinega dovoljenja.

Tudi *strokovno šolo za vmetno mizarstvo in rezbarstvo*, kakor jo Lahi vže imajo v Marijanu, se je odbor trudil Slovincem pridobiti. Odbor obeta ne odnehati, dokler ne doseže tudi te šole.

Ker Slovenci v obstoječih volilnih razmerah nimajo upati, da bi bili zadostno zastopani v *kupčijski in obrtnijski zbornici*, če tudi je ta sila važna, nasvetava odbor peticijo do visoke vlade: da se razširi volilna pravica v kupčijsko zbornico goriško na vse obrtnike in trgovce, ki plačujejo od svoje obrtnije ali trgovine kak dayek.

Za slovenske šole v Gorici je društvo „Sloga“ dobilo in izdalo v preteklem letu nad pet tisoč goldinarjev. Sedaj je v Gorici štirirazredna slov. šola s sedmimi razredi. Otrok je blizo 400. Podučujejo jih g. Hrovatin, vodja in šest učiteljic. Razven tega sta še dva otroška vrta. Tretji se kmalu odpre pod Kostanjevico. Da bi se Slovenci znebili toliko stroškov, je društvo terjalo, da mesto samo ustanovi štirirazredno slovensko šolo. Mesto proti. A deželni šolski svet je prošnji vgodil. Mesto je ygovarjalo pri ministerstvu samem. Slovenci tudi. Tudi slovenski župani so v tem oziru spomenico poslali naučnemu ministerstvu.

Po odborovem poročilu se je oglašil g. Miklavž Kocijančič. Govoril je o edinosti, o slogi, sicer pa pravi, da s poslanci v deželnem zboru ni zadovoljen! Treba več somišljenikov dr. Gregorčičevih noter spraviti

Mi smo tega mnenja: če rešujemo *otroke* slovenstvu, ne vničujmo, ne pehajmo v kot *mož* slovenskih, ker jih nimamo preveč, najmanje pa v Gorici! Sicer pa pripuščamo vse modrosti prečastitega predsednika.

„Sloga“ je imela preteklo leto kot politiške društvo 178 gld. 54 kr. dohodkov in ravno toliko stroškov.

Za slovenske šole v Gorici je „Sloga“ dobila preteklo leto skupaj 5411 gld 29 kr., od teh je dala družba sv. Cirila in Metoda 1700 gl. Stroškov je bilo sš šolami 5009 gld. 19 kr.

Za tekoče šolsko leto se bo potrebovalo 5500 gld. Preostanka od lanskega leta je le 402 gld. 10 kr. — Rodoljubi, sezite in sezimo v žepe pa prav globoko!

V Lonjeru pri Trstu je dr. Pretner govoril pred vsem o važnosti in koristi kmetijskih družeb; potem pa obširneje o postavah, ki olajšujejo kmetu nasajevanje ameriškanskih trt. — Kaj vljuden govor o narodnem gospodarstvu pa je imel č. g. France Kosec, župnik na Katinari. Zelo živo je načrtal pravila, po katerih se morajo raynati kmetovalci, ako hočejo priti do pravega blagostanja. — Govor so vsi navzoči poslušali z vidnim zanimanjem, kar je pričalo konečno odobravanje. Vspeh shodu je bil, da se je lepo številce domačinov vpisalo v družbo.

Slovensko planinsko društvo iz Ljubljane, zaznamovalo je že pred kakim mesecem pet črez Dreženco na Krn. Nad Kobaridom pri soškem mostu je tudi na skalo napisalo daljavo do vrha Krna, namreč 7 ur. Te dni pa je v Kobaridu na Anton Gruntarjevo hišo (vulgo pri Spehoniju) nabilo deščico, ki vsakemu hribolazcu jasno pove, da rudeče črte zaznamujejo pot

na Krn. Tudi je naznanjena na deščici visočina Krna, namreč 2246 m. To je hvalevreden čin in koristno bodisi za hribolazce, bodisi za kateregakoli tujca. Dobro bi bilo, da bi slavno S. P. D. zaznamovalo pota še na druge vrhove goriškega hribovja, da jih v tem ne prehitijo morebiti kako nemško hribolazsko društvo.

V Dreženci bila je 10. t. m. volitev novega županstva. Županom je izvoljen Anton Kanalec, posestnik v Drežnici št. 16; podžupani so: France Gomišek, trgovec, Jakop Skubin, Anton Volarič in Andrej Ivančič, posestniki — vsi verni možje in vrli poštnjaki. Bog z njimi in celim starešinstvom, katero je istega duha!

V Barkovljah se je na Rožnivenčno nedeljo kaj sijajno vršila slavnost na čast kraljici sv. rožniga yenca. Jutranje opravilo je imel z obilno asistencijo preč. g. kanonik Peter Flego. Pri obhodu z podobo M. Božje je svirala godba. — Vsa čast v tem oziru gre za slavo božjo vnetemu župniku č. g. Ivanu Čarne-tu.

Na Opčinah so se težko ločili od svojega dose-danjega g. kaplana Franceta Krambergerja. Še svojo ljubeznjivostjo si je bil pridobil srca vseh župljanov.

Iz Istre: V Plavijah (v koperskem okraju) bodo zidali novo šolo na občinske stroške. Načrt je napravil cerkovnik pri sv. Ivanu g. Anton Trobec dobro znan tudi na Goriškem: kajti med drugim je napravil načrt in tudi sezidal novo cerkev v Kalu; in sedaj prenavlja cerkev po svojem načrtu sv. Martina v Kviškem.

V Logu bodo blagoslovili prihodnjo nedeljo t. j. 21. t. m. nov križev pot.

Tatvina. Dne 19. septembra je neki lapov razbil in izpraznil pisalno mizo preč. g. J. Lileka v Mon-trilju (Istrija), vzeti mu je bilo 80 gl. v novcih in zlata ura vredna 100 gl., tatova sta dva soseda Fik in Paljuh, katera dva premišljujeta v zaporu v Matovunu!

Toča je padala dné 15. t. m. popoldne v Kobaridu in okolici, pobelila je hrib „Matajur“.

Pri sv. Ivanu in na Kat'nar vsakdanji poduk na šolah ni še začel; le nedeljska ali ponavljajna šola se prične ta teden. — Novo vino je privabilo pretekli nedelji obilo meščanov v okolico. Ni nevarnosti torej, da se okoličansko vino skisa v kletih. Še premalo ga imajo. Prodaja se navadno be'lo po 32, črno pa po 36 kr. . .

Sv. kerst je prejela 6. t. m. pri starem sv. Antonu 24 letna židinja g. Regina roj. Luzzato. Tako dala je slovo obrezanim in zatekla se v naročje sv. matere katol. cerkve.

Z radostjo bilježimo, da taki slučaji niso redki v Trstu. Nad vse žalostno pa je, da na neki tuk. meščanski šoli poučuje 7 (reci: sedem) židovskih učiteljic. Te seveda niso prišle v šolo poučevati, ko so Judje obhajali 10. t. m. praznik Kipur. Je li to me-jverska šola ali judovska sinagoga!?

Davica (Difteritis) širi se močno med otroci v Trstu. Za to je namestništvo dalo 15. t. m. zapreti na nedoločen čas vse ljudske šole.

Požari. Pod Kostanjevico v Gorici je zgorel senik vreden 700 gld. V Brginju hlev s senom v vrednosti 1000 gld.

V Svetem pri Komnu so blagoslovili šolo.

V Podgori blagoslovil je preč. o. Bazilij, gvar-

dijan na Kostanjevici, na kvatarno nedeljo v prisotnosti 12. čč. gg. duhovnikov in mnogoštevilnih vernikov nov križev pot. Slike hvalijo vsi, ki so si je ogledali.

V Lokovcu je umrl dvetletni otrok za opekli-nami.

Lokovškej cerkvi je vlil ljubljanski zvonar nov zvon.

Nove zvonove dobili so pretečeni četrtek na Livku. Pokanje topičev naznanjalo je veselje prebivalcev, da so dobili toliko zaželjene zvonove. Vlil jih je zvonar A. Samassa v Ljubljani.

Poljedeljsko ministerstvo je odkazalo 4000 fl. „Istrski vinarski zadrugi“, akoravno je gospodarski svet v Poreču odsvetoval. Kar je storil nekaj za to, ker ni narodu naklonjen, nekaj pa, ker je večina lastnega dobička v nevarnosti, če bo zadruga dobro plačevala kmetom vinski pridelek in ne bodo ti prisiljeni oddajati ga stiskavcem po slepi ceni.

Gorko so dobili. V neki gosposki gostilni na Nemškem so gostje ravno sedali h kosilu. Mej gosti sta bila tudi dva duhovnika, zdelo se je, da katoliška svetna duhovna. Oba se prekrizata in molita molitev pred jedjo. Zavoljo tega so nekateri mladiči na drugem koncu mize začeli posmehovati, kihati in se delati norca. Duhovnika sta molitev dokončala. Tedaj eden izmed duhovnikov potrka na kozarec in prosi prav vljudno za besedo. „Jaz sem, tako je nadaljeval govornik, katoliški duhovnik in kardinal knezo-nadžkof dunajski, moj sosed je kanonik J. Naša mati nas je pred jedjo učila moliti, in po zapovedih matere naše svete cerkve sva navajena pred jedjo prekrizati se. Zapazil sem pa, da to nekaterim te častite družčine ne dopade. Ako večina družčine misli, da molitev in znamenje sv. križa ni primerno za to družčino, tedaj sva pripravljena, koj k drugi mizi se vvesti.“ Vendar skoro vsi pričujoči so glasno obsojali surovo vedenje onih mladičev. „Ven z judi!“ glasila se je splošna ob-sodba. — To se je zgodilo lausko poletje v Blankenbergu.

Župani slovenski, kaj ko bi vi ne sprejemljali nobenih dopisov in vlog *v laškem jeziku od goriškega magistrata*, ker tudi župan goriški Venuti ne sprejemlje slovenskih! Venuti je začel gospodariti, kakor, da bi bil na samo laški in ne tudi na slovenski zemlji. *Pokažimo mu* kaj mora župan v mestu, ki je tudi slovensko.

Poslano. *)

Ker je naredila gorška „Soča“ javno mnenje, da sem bil izgnan dné 15. jul. t. l. izmed bovških volivcev, prosim lepo, da bi se sprejel resnici na čast sledeči popravek, katerega ni hotelo priobčiti sočino vredništvo:

Potem ko se je bilo zokljalo zborovanje s trikratnim „živio!“ na cesarja, šel sem iz volivni dvorane. Ko me je videl odhajati nek volivec s žage, zakriči: „Ven z njim!“ Memo nje-ga gredó mu rečem, naj dekaže, da nisem govoril resnice.

Na to pride za mano g. komisar Cumar ter pokaže proti vratom. Odgovorim mu, da nima pravice poditi me proč, ker zborovanje je bilo že končano, in da pojdem, koder bom hotel. Po teh besedah postal sem še nekoliko časa tam med volivci in potem sem šel sam iz dvorane.

Dostaviti mi je, da je ono poročilo o bovškem shodu v „Soči“ od 3. avgusta pomanjkljivo. Oni „poročevalec“ gospod Gabršček je preslišal ali kalf? mojo nezaupnico gospod dr. vit. Tonklija radi znane kapitulacije in vprašanje, v čem se je neki popravo, kar se je predbacivalo in očitovalo prejšnjemu g. Jrž poslancu naših kmecčkih občin. Tudi se ni mogel več spominjati mojih besed o goriški gimnaziji in še več o verski šoli, katero želi naše verno ljudstvo. Slednjič so utekle znamenju „po-

ročevalcu“ te moje besede: „Gledé na to, da izhaja v Gorici list „Soča“ po imenu, kateri je toliko škode naredil v verskem in narodnem obziru, in kateri list je še glasilo g. drž. poslanca slov. kmečkih občin na Goriškem, lepo prosim tukaj pričujočega g. poslanca, naj že enkrat odstopi od imenovanega lista, če hoče uživati popolno zaupanje svojih volivcev.“

Kaj si je dovolil g. Gabrček proti meni med zborovanjem in posebno še po zborovanju, vé on najlepše.

V Soči dne 12. oktobra 1894.

Karol Perinčič
kurat.

*) Za dopise s tem naslovom vredništvo ne sprejme odgovornost.

Železnični urnik.

Nabrežina-Gorica.

Meš. P. vlak Brzvl.	Nabrežina	odhod	9:10 dop.	—	Gorica	prihod	10:03 dop.
	"	"	8:37 zv.	—	"	"	9:35 zv.
	Gorica	"	7:15 zv.	—	Nabrežina	"	8:15 zv.
	"	"	7:05 zv.	—	"	"	8:07 zv.
	Nabrežina	"	10:00 dop.	—	Gorica	"	11:18 dop.
	"	"	4:55 pop.	—	"	"	6:03 zv.
	Gorica	"	9:21 dop.	—	Nabrežina	"	10:38 dop.
	"	"	5:15 pop.	—	"	"	6:41 zv.
	Nabrežina	"	9:56 zv.	—	Gorica	"	11:40 zv.
	Gorica	"	4:53 zv.	—	Nabrežina	"	6:32 zv.

Naznanilo.

Udano podpisani si dovoljuje uljudno naznaniti čč. gg. odjemnikom in drugim, da odpre v Gosposki ulici št. 9, dne 8. t. m. prodajalnico voščenih sveč, medenega in drugega peciva, vse lastnega izdelka.

Tam bode imel zalogo medu, voska in drugega v to stroko spadajočega blaga. Od istega dne bode tudi sprejemal, kakor tudi izvrševal naročila v svoji prodajalnici v „Gosposki ulici.“

Tovarna ostane še velno na „Solčanski cesti št. 9.“

Srčno zahvaljuje se vsem čč. gg. odjemnikom za dosedanje zaupanje in naklonjenost, priporoča se za nadaljno naročbo. Prizadeval si bode na vso moč tudi nadalje povoljno vstreči.

Z velespoštovanjem

J. KOPAČ
svečar

Med v satju in rumeni vosek kupuje v vsaki množini po tekočih cenah.

EDVARD PAULIN

v Nunski ulici št. 10.

V zalogi ima razne nagrobne vence, biserne in porcelanaste, rože za cerkve, palme, cvetke za nove maše in poroke, voščene sveče, mrtvaške obleke, rakve, trakove, zlate črke i. t. d. po najnižih cenah.

G. LIKAR

v Gorici, v Semeniški ulici št. 10 prodaja

raznovrstne pisarske in šolske potrebščine, maše in šolske knjige in sv. podobe, tiskovine za duhovnije in županije; priskrbuje posetnice (vizitke) in izvršuje vsakovrstna naročila solidno in točno.

Priporoča se najuljudnejše!

Ivan Howanski

čevljar v Gledališki ulici št. 15

priporoča se in zagotavlja jako solidno postrežbo. Cene so jako nizke primeroma po blagu, a nikakor naj se ne primerja s tovarniškim blagom, ki je za malenkost ceneje, a več kot polovico slabeje.

Anton Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krēmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Novič Franc

krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

Anton Koren

trgovec v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko, porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobe.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni ako se naroča po pošti

Ubalda pl.

Trnkóczy

lekar zraven rotovža

v Ljubljani

priporoča:

ZA ŽELODEC:

Marijacele kapljice za želodec. — Škatulja 20 kr., 6 steklenic 1 gld. 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 3 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščini ali prsni sirop za odraščeno in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Vsa ta naštetá in vsa druga zdravilna sredstva se obivajo v lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.